

KARANLIK KİŞİLİK ÖZELLİĞİ TAŞIYAN BİREYLERİN ARAÇ KULLANILIRKEN DİNLEDİKLERİ MÜZİĞİN SÜRÜŞE ETKİSİ

The Effect Of The Music Listening To The Driving Of Individuals With Dark Personality

Doç. Dr. Ceylan ÜNAL AKBULUT¹

Cite As: Ünal Akbulut, C. (2021). "Karanlık Kişilik Özelliği Taşıyan Bireylerin Araç Kullanılırken Dinledikleri Müziğin Sürüş Etkisi", International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies, (e-ISSN:2587-2168), Vol:7, Issue:31; pp:499-503.

ÖZET

İnsanın kişiliği onun olaylara bakış açısının da aynası niteliğindedir. Çocuklukta oturan kişilik gelişim evreleri tamamlayıncaya kadar değişim ve dönüşüm gösterebilir. Ancak sabit olan kişiliğimiz çocuklukta belirginleşip yaşam boyu kendimizi ifade etmemizde benliğimize aynalık yapmaktadır. Toplumsal birliklilik için gerekli örgütsel davranışlar ediniriz. İnsanların bir yerden başka bir yere yolculuk yapması için çeşitli vasıtalar kullanması yüzyıllar öncesine dayanır. İnsanoğlu karada, havada ve denizde ulaşımı sağlamak için keşiflerde bulunmuştur. Bunlardan karada yapılan yolculuk ilk çağdan itibaren kayıt altındadır. Araç kullanmakta örgütsel davranışımızı sergilediğimiz bir durumdur. Araç kullanırken dikkat edilecek kurallar olduğu bilinmektedir. Ancak kişiliğimiz doğrultusunda yaptığımız iş ile kendimiz hakkında ipuçları veririz. Makyevelizm, Narsizm ve Psikopati olarak tanımlanan karanlık kişilik özelliği taşıyan insanlar etrafımızda bulunmaktadır. Gerek aile içi ilişkilerde, gerek işyeri gerekse sosyal ilişkilerinde bu tip kişiliği taşıyan insanlar olabilmektedir. Müzik insanlığın var olduğundan beri kayıtlara geçmiş ihtiyacımız olan her anda, her olayda bizlere duygusal olarak etki eden bir araçtır. Müziğin pozitif olduğu gibi negatif etki de verebileceği yapılan araştırmalarla desteklenmektedir. Sürücülerin araç kullanırken dinledikleri müziklerin onlar da bıraktıkları etkiye dair makaleler bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı belirli bir kişilik özelliği taşıyan bireylerin araç kullanırken sürüşlerinde herhangi bir değişiklik olup olmadığını tespiti yönünde olmuştur. Veriler Tarama yöntemi ile toplanmıştır. Ancak Karanlık Kişilik özelliği taşıyan bireylerin araç kullanırken dinledikleri müziğin sürüş etkisine dair bir çalışmaya ulaşamamıştır. Bulgularda bir tek Bıçaksız(2019) tarafından yazılan Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ve Sürücü Davranışları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi isimli makalede yer alan bilgilere yer verilmiştir. Sonuç olarak, "Karanlık Kişilik" taşıyan bireylerin yaşadığımız ortamlarda bulunduğunu göz önünde bulundurduğumuzda bu kişilere dinletilecek müziklerin araç kullanırken sürüşlerine etkisi yapıp yapmayacağı konusunun araştırılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karanlık Kişilik, Müzik Dinleme, Araç Kullanma

ABSTRACT

A person's personality is also a mirror of his perspective on events. The personality, which is sitting in childhood, can change and transform until the developmental stages are completed. However, our fixed personality becomes clear in childhood and mirrors our self in expressing ourselves throughout life. We acquire organizational behaviors necessary for social cohesion. The use of various means by people to travel from one place to another dates back centuries. Mankind has made discoveries to provide transportation on land, in the air and in the sea. Of these, the journey on land has been recorded since the first age. Driving is a situation in which we display our organizational behavior. It is known that there are rules to be observed while driving. However, we give clues about ourselves through the work we do in line with our personality. There are people around us who have the dark personality trait defined as Machiavellianism, Narcissism and Psychopathy. There may be people with this type of personality in both family relationships, workplace and social relationships. Music is a tool that has been recorded since the existence of humanity and affects us emotionally in every moment and every event we need. It is supported by research that music can have a positive as well as a negative effect. There are articles on the impact of the music that drivers listen to while driving. The aim of this research was to determine whether there is any change in the driving of individuals with a certain personality trait while driving. Data were collected by scanning method. However, no study has been found on the effect of the music listened to while driving by individuals with the Dark Personality trait. In the findings, only the information contained in the article named "Examination of the Relationships between Dark Triad Personality Traits and Driver Behaviors" written by Bıçaksız(2019) was included. As a result, considering that individuals with "Dark Personality" are in the environments we live in, it is suggested to investigate whether the music to be played to these people will affect their driving while driving.

Key words: Dark Personality, Listening Music, Driving

1.GİRİŞ

1.1.Kişilik

Kişilik" kelimesi Latince bir kelime olup, köken olarak "per sona" kelimesinden gelmektedir. "Persona" denilen maskeler Eski Yunan ve Roma'da, oyuncular yüzlerine takmaktaydılar. Bu maske ile sahnede temsil ettikleri özelliği vurgulamışlardır. Maske daha sonra farklı bir anlama bürünmüştür. İnsanın topluma karşı "Kişi" olması ve "Rol"ünü ifade etmek için kullanılmıştır (Luthans, 1992 Akt: Yıldırım,2014:4). Kültür, topluma ait yaşam tarzı, kişilik ise ferdin yaşama biçimi ile açıklanabilmektedir. Fertlerin yaşam biçiminin özellikleri yetenek, zeka, eğitim, kültür, geleneklerle ve duygularıyla farklılıklar göstermektedir. Bu

¹ Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü, İstanbul/Türkiye

 <https://orcid.org/0000-0001-5108-7386>

duygular neşe, keder, öfke, sinirlilik, kıskançlık olabilmektedir. Kişinin çevresi ve arkadaşları ile ilgili tutum ve davranışları da farklılıklar arz etmektedir. Kısaca kişilik insana dair herşeydir (Sudak, Zehir,2013:143).

“Bireyin kişilik özelliklerinin davranışlarına yansıma şekli kişiliğin olumlu ve karanlık yönü arasındaki farklılığı göstermektedir”(Set,2020:319). Diğer insanlara karşı sevgi dolu ve faydalı eğilim içerisinde olanlar kişiliğin olumlu yönü ile yol alanlardır. Sosyal olarak rahatsız edici davranışlarda bulunup yaşamı genel olarak negatif olarak değerlendirenler ise, kişiliğin karanlık yönü ile bağlantılı olanlardır.

“Cüceloğlu kişiliği, bireyin iç ve dış çevresiyle kurduğu, diğer bireylerden ayırt edici, tutarlı ve yapılaşmış bir ilişki biçimi olarak tanımlamak olanaklıdır, demiştir”(1993:404; Aktaran: Hazar,2006:125)

1.1.1.Karanlık Kişilik

Karanlık Kişilik kavramına geçmeden önce insanoğlunun toplumsal yaşantı çerçevesinde örgütsel olarak yaşadığını unutmamalıyız. Bu bağlamda öncelikle bu davranışa yönelik kişilik özelliklerinden başlıklar verilmiştir.

Örgütsel Davranışı Etkileyen Temel Kişilik Özellikleri aşağıda sıralanmıştır: Kendilik Kontrolü, Makyavelizm, Narsizm, Başarı Yönelimi, Gündüz veya Gece Çalışma Tercihli Kişiler, Proaktif Kişilik (<https://docplayer.biz.tr/>).

Birey davranışlarının belirleyen en önemli faktörün kişilik özellikler olduğu bilinmektedir. Bu alanda birçok araştırma yapılmaktadır. Ancak “karanlık üçlü” olarak tabir edilen üç olumsuz kişilik özelliği narsizm, makyavelizm ve psikopatinin özelliklerinin son yıllarda daha çok incelendiği dikkati çekmektedir (Satıcı ve ark.,2019:860).

Karanlık kişilik özellikleri, diğerlerini kendi çıkarları uğruna kullanma olarak açıklanmaktadır. Bu kişilerde empati eksikliği bulunmaktadır Bu nedenle sosyal yönden itici görülmektedirler. Karşıdaki insanlara karşı düşmanca davranışlar ve vurdum duymaz tavırlarda oldukları belirtilmektedir(Özer ve arkadaşları,2016:204).

1.1.2.Karanlık Üçlü Kavramı

1.1.2.1.Makyavelizm

Makyavelizm terimi, N. Machiavelli'nin (1469-1527) yazılarına dayanmaktadır.Bu kişiler kendi çıkarı doğrultusunda aldatan, manipüle eden, duygusuz, yaptıklarının sonuçlarıyla ilgilenmeyen bir birey olarak tanımlanırlar(Gültekin, 2015:4). “Sosyal açıdan bakıldığında makyavelistler diğer bireylere karşı alaycı bir tutuma sahip bireylerdir” (Rauthmann,2012).

1.1.2.2.Narsizm

Narsizm, şişirilmiş benlik, kendini sevme, şu anda büyüklük duygularından oluşan bir kişilik yapısı olarak tanımlanmaktadır(Campbell, Brunell ve Finkel, 2006; Aktaran:Gültekin, 2015:6). “Narsist bireyler buldukları ortamlarda diğer bireyleri etkileyebilmek için motor dürtüselliklerini kullanmaktadır” (Satıcı ve ark, 2019).

1.1.2.3.Psikopati

Psikopati, yüksek dürtüsellik, empati hissedememe, duygusal soğukluk olarak tanımlanmaktadır. Kendileri dışındaki kişilerin duygusal ifadelerini tanıma ve anlamada güçlük ve pişmanlık duygusunun olmaması ile başkalarına zarar verme potansiyeli olarak ta açıklanmaktadır(Gültekin, 2015:8).

“Karanlık Üçlü” kavramını ölçmek için Jonason ve Webster tarafından, makyavelizm, psikopati ve narsizm boyutlarını 4’er madde ile ölçen ve toplamda 12 maddeden oluşan “Dirty Dozen” olarak adlandırdıkları bir ölçek geliştirilmiştir”(Yaşlıoğlu, Atılğan, 2018:730).

“Karanlık Kişilik” kavramı ile ilgili çalışmalar daha fazla soru geliştiren ilk aşama araştırmalarıdır (Bollelli 2019:165).

1.2.Müzik Dinleme

Müzik hayata gözlerimizi açtığımız ilk günden itibaren çevremizde bizi etkileyen en doğal kültürel göstergemizdir. Annemizin karnında işitmeye başladığımız seslerden başlayarak müzik, bilişsel hafızamızı oluşturduğumuz uzun hayat yolculuğunda hep bir uyarıcı olarak hayatımızda var olmaktadır. Müzik güçlü bir uyarıcı olup, geçmiş yıllardaki çalışmaların aksine beynimizde aktive ettiği bölgelerin yaygınlığı son yıllarda ispatlanmıştır. Tercih edilen müzik türleri yıllar içerisinde değişkenlik gösterir. Günlük psikolojik ve

hatta fiziksel durumumuza göre bu tercihler şekillenmektedir. İnsanoğlunun gelişim evreleri içerisinde ergenlik çağında dinlediği müzikler ile olgunluk çağında dinlediği müzikler arasında farklılıklar olduğu nettir.

Yıllar içerisinde değişen müzik zevki aslında kişinin gelişim basamaklarında diğer parametrelerle beraber kendisine eşlik etmektedir. Ruhsal Hastalıkların bir türü olan kişilik bozukluklarında hangi müzik türlerinin sıklıkla dinlendiğine yönelik bir çalışma üzerinde çalışılmaya değerdir. Elbette cinsiyet, kültür, yaşamışlık, sosyo-ekonomik durum değişkenlerine bağlı olarak çalışmalar şekillendirilmelidir.

Müzik dinleme aslında bir alışkanlık olup, nerede ve ne zaman olacağı kişinin özgür iradesine bağlı olarak gelişmektedir. Günlük hayat içerisinde maruz kalınan müzikler de vardır. Ancak bireyler, hangi ortamda, ne yaparken, günün hangi saat diliminde müzik dinleyeceklerine koşullara göre karar vermektedirler.

1.3.Türkiye’de Tük Raporuna Göre Son Yıllardaki Trafik Kazası Sayısı

Türkiye İstatistik Kurumu internet sayfasındaki arama motoruna “Trafik Kazaları” yazıldığında 1 Haziran 2020 tarihli bir rapor karşımıza çıkmaktadır. Bu rapora göre Karayolu Trafik Kaza İstatistikleri Türkiye’de 2019 yılında 174bin 896 adet ölümlü trafik kazasının meydana geldiğini yazmıştır. Ülkemizde 1 milyon 168 bin 144 adet trafik kazası meydana geldi. Aynı sitede kazaların %88’inin sürücü kusurları nedeniyle olduğu belirtilmiştir (data.tuik.gov.tr).

2.SINIRLILIKLAR

Bu araştırma Türkiye’de yapılmış karanlık kişilik özelliği taşıyan bireylerin araç kullanma davranışları ve buna bağlı olarak araç kullanırken dinledikleri müziğin sürüşlerine etki edip etmediği konusundaki çalışmalarla sınırlandırılmıştır.

3.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2019 yılında yayınlanan Araç Kullanırken Müzik Dinlemek, Sürücü Dürtüselligi, Trafik Ortamının Risk Seviyesi ile Sürücü Davranışları ve Risk Algısı Arasındaki İlişki isimli makalede araç kullanırken müzik dinlemenin dikkat dağıtıcı olduğu, daha yavaş araba kullandıkları ve trafik ihlallerinde bulduklarına dair araştırmalara yer verilmiştir. Öte yandan müzik dinlemenin sürüşü olumsuz etkilemediğine dair çalışmalardan da bahsedilmiştir. Ayrıca müziğin ritmi, temposu ve *genre*’nin sürücünün araba kullanımında kazaya sebebiyet verme oranını arttırdığı açıklanmıştır. Gene acemi şoförlerin müzik dinlerken hata yapma paylarının yükseldiği belirtilmiştir (Ersöz ve Ark.).

Araştırmada dürtüsellik başlığı da ele alınmış yüksek dürtüsellığe sahip sürücülerin araba kullanırken daha çabuk öfkelenildiği eklenmiştir.

2013 yılında Brodsky ve Slor, Background music as a risk factor for distraction among young-novice drivers adlı makalesinde kapalı alanda dinlenen müziğin dikkati dağıtabileceğini sürücülerin kaza yapma oranlarında farklılıklar olacağını belirtmişlerdir.

Sürücü Yorgunluğunun, Cinsiyetin ve Dikkati Dağılmış Sürüşün Algılanan ve Gözlemlenen Agresif Sürüş Davranışı Üzerindeki Etkileri: İlişkili Gruplandırılmış Rastgele Parametreler İki Değişkenli Doğruluk Yaklaşımı (2019) isimli makalede agresif sürücü davranışının sosyo-demografik değişkenler algısal kalıplar ve sürücü davranışlarına göre değişkenlik gösterdiği ifade edilmiştir. Aynı makalede erkek sürücülerde hedefe ulaşma yolunda müzik dinlemenin eş zamanlı olduğu açıklanmıştır. Çalışmanın sonucunda agresif sürücü davranışının ortadan kaldırılması için eğitim programları önerilmiştir (Fountas ve Ark.).

Beyin Dalgalarını Algılamak İçin Mobil EEG Kullanarak Müzik Seçimi ile Sürücü Uyarısını İyileştirme (2013) adlı çalışmada akıllı arabaların sürücülerin mimiklerini ölçerek kullanımına yardımcı olurken hava şartları ve aydınlanma gibi ani etki ve değişimlerin beklenmedik mimiklere yol açtığı gerçeğinden bahsedilmiştir. Sürüş esnasında ortaya çıkan uyku halini de EEG ile ölçmüşlerdir. Ayrıca sürücülerin çoğunlukla karşılaştıkları uyku halini araba için hazırlanmış müzik yayını ile engellediklerini belirtmişlerdir. Müzik seçimi sürücünü beyin dalgalarından elde ettikleri verilere göre seçilmiştir (Chiang ve Ark.).

4.YÖNTEM

Bu araştırmada Betimsel Yöntem kullanılmıştır. Tarama yöntemi ile kaynaklara ulaşılmıştır.

5.BULGULAR

Araştırmanın konusu bağlamında Türkiye’de yapılmış bir araştırma bulunmuştur. Bu araştırma karanlık kişilik özelliği taşıyan bireylerin araç kullanım davranışlarına yöneliktir.

Bıçaksız(2019) tarafından yazılan *Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ve Sürücü Davranışları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi* isimli makalede sürücülük bağlamında kişilik özelliklerini inceleyen makalelerin yaygın olduğu halde, Narsisizm, Makyavelizm ve Psikopati olarak tanımlanan “Karanlık Kişilik” kavramı ile yapılan çalışmaların nadir olduğu yazılmıştır. Bu nedenle 1990 yılında Reason ve arkadaşları tarafından geliştirilen *Karanlık Kişilik Özellikleri ile Sürücü Davranışı* anketi geliştirilmiştir. Bıçaksız bu anketi en az 3000 km. yol kullanmış 222 sürücüye internet üzerinden doldurtmuştur. Sürücülerin yaşları 18-65 arasında değişmektedir. Yazar, Korelasyon analizi sonucunda *Karanlık Üçlü* özelliklerinin saldırgan ihlaller, sıradan ihlaller, saldırganlık ve ihmaller konularını ilgilendiren olumsuz sürücülükle ilgili tüm durumlarda pozitif yönlü ilişki olduğunu belirtmiştir.

Bıçaksız, makalesinin giriş bölümünde trafik kazalarının nedenlerinden bahsetmiştir. Türkiye’de meydana gelen trafik kazalarının %90’ının sürücü hataları nedeniyle olduğunu vurgulamıştır. Sonra *Karanlık Üçlü* kavramını açıklamıştır. Sürücülük bağlamında *Karanlık Üçlü* kişilik özelliklerini incelemiş çalışmaları özetlemiştir. Çalışmaların hepsi 2016 yılı itibariyle yapılmıştır. İncelenen 4 çalışmadan biri de Türkiye’de yapılmıştır.

Karanlık Üçlü kişilik özellikleri arasında sürücü davranışlarının en güçlü yordayıcısının narsisizm olduğu çoklu regresyon analizi sonuçlarında ortaya çıkartılmıştır.

Araştırmada Narsizm, Makyavelizm ve Psikopati kişilik özelliklerinin her biri de istatistiksel olarak incelenmiştir.

Saldırgan ihlaller dışında tüm sürücü davranışı boyutlarıyla yürütülen regresyon analizlerinde istatistiksel olarak Narsizm anlamlı ilişkiler göstermiştir.

Makyavelizm hem saldırgan hem de sıradan ihlalleri anlamlı olarak yordamıştır.

Psikopati hiçbir sürücü davranışı boyutuyla istatistiksel olarak anlamlı ilişki göstermemiştir.

6.SONUÇ ve ÖNERİLER

Karanlık Kişilik Özelliği Taşıyan Bireylerin Araç Kullanırken Dinledikleri Müziğin Sürüş Etkisi isimli çalışmada öncelikle *Karanlık Kişilik Kavramı* ele alınmıştır. Öncelikle *Kişilik* nedir ifade edilmiştir. Sonrasında *karanlık kişilik kavramının üç temel başlığı Makyavelizm, Narsizm ve Psikopati* sırası ile açıklanmıştır.

Trafik kazalarının çoğunlukla sürücü hatalarından kaynaklandığı düşünüldüğünde *karanlık üçlü* olarak tanımlanan *Narsizm, Makyavelizm ve Psikopati* kişilik özelliği taşıyan bireylerin araç kullanımını ile kaza ilişkisi arasında bir ilişki olup olmadığına yönelik çalışmaya ulaşıırken, çalışmanın başlığını oluşturan *Karanlık Kişilik özelliği taşıyan bireylerin dinledikleri müziklerle ilgili herhangi bir araştırma yapılmadığı* tespit edilmiştir.

Araştırmada kullanılan Tarama yöntemi ile ulaşılan “*Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ve Sürücü Davranışları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*” isimli makale araştırmanın bulgular kısmında özetlenmiştir. Bu makale kapsamında yaşları 18-65 arasında değişen 222 sürücüye Reason ve arkadaşlarının geliştirdiği anket uygulanmıştır. Ankete katılan sürücülerin 3000km. yol yapmış olması beklenmiştir.

Sonuç olarak, *Karanlık Üçlü* kişilik özellikleri ile olumlu sürücü davranışları arasında negatif yönlü ilişki beklenmiştir. Ancak çalışmanın bulguları *Makyavelizm ve psikopatinin olumlu sürücü davranışlarıyla negatif yönlü ilişkilerinin istatistiksel anlamlılık düzeyine ulaşamadığını* ispatlamıştır. Bunun yanında *narsisizmin ise istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif yönlü ilişki gösterdiği* tespit edilmiştir.

Bulunan veriler ışığında ülkemizdeki kazaların azalmasına yönelik çalışmalar yapılması temennimizdir. *Karanlık kişilik özelliği taşıyan bireylerin araç kullanırken tercih ettikleri müziklerin araç kullanımına etkisinin araştırılması* olası kazaların durdurulmasına yönelik öneri niteliği taşımaktadır.

KAYNAKÇA

Bolelli, Murat(2019). The Effects of Dark Triad (Machiavellianism, Narcissism, Psychopathy) on the Love Attitudes. *Journal of Current Debates in Social Sciences (CUDES)*, 2(2), 164-173.

Bıçaksız, Pınar (2019).Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ve Sürücü Davranışları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Trafik ve Ulaşım Araştırmaları Dergisi*.Cilt 2, Sayı2:66-77.

Brodsky,Warren; Slor, Zack (2013). Background music as a risk factor for distraction among young-novice drivers. *Accident Analysis and Prevention*. 59,382-393.

Chiang, Cheng-Yu; Hsu, Hsiang-Ming Liu,Ning-Han (2013).Improving Driver Alertness through Music Selection Using a Mobile EEG to Detect Brainwaves.*Sensor*, 13, 8199-8221.

Cömert, Ezgi (2018). *Cinsiyete Göre Üniversite Öğrencilerinde Karanlık Üçlü:Hexaco Kişilik Özelliklerinin Yordayıcı Rolü*. Yüksek Lisans Tezi. Mersin: Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ersöz, Ceren ; Budak, Nesrin; Öztürk, İbrahim; Öz, Bahar (2019) Araç Kullanırken Müzik Dinlemek, Sürücü Dürtüsellliği, Trafik Ortamının Risk Seviyesi ile Sürücü Davranışları ve Risk Algısı Arasındaki İlişki. *TUAD*, 2(1), 30–50

Fountas, Grigorios; Sonduru, Sarvani Pantangi; Hulme. Kevin; Anastasopoulos, Panagiotis Ch. (2019).The effects of driver fatigue, gender, and distracted driving on perceived and observed aggressive driving behavior: A correlated grouped random parameters bivariate probit approach. *Analytic Methods in Accident Research* 22,1-14.

Gültekin,Gamze(2015). *Examining Dark Triad in Interpersonal Context: Their Relationship with Risk Taking,Self-Presentation and Self-Conscious Emotions*. Graduation Thesis. İstanbul: Doğu University.Institute of Social Sciences.

Hazar, Murat Çetin (2006).Kişilik ve İletişim Tipler, *Selçuk İletişim* Cilt4,Sayı:2.125-140.

Özer, Özlem,Uğurluoğlu, Özgür; Kahraman, Gülcan; Avcı, Keziban(2016). Hemşirelerin Karanlık Kişilik Özelliklerinin Sosyodemografik Değişkenleri Açısından İncelenmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt:14, Sayı:3,203-216.

Rauthmann, J. F., & Kolar, G. P. (2013). The perceived attractiveness and traits of the Dark Triad: Narcissists are perceived as hot, Machiavellians and psychopaths not. *Personality And Individual Differences*, 54(5), 582-586.

Satıcı; Seydi, Ahmet; Kayış, Ahmet, Rıfat; Yılmaz, Muhammet, Fatih; Eraslan-Çapan, Bahtiyar(2019).Üniversite Öğrencilerinde Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ile Dürtüsellik ve Heyecan Arama Davranışları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. Cilt 9, Sayı 54: 857-881.

Set, Zeynep (2020). Sosyal Kötüçül Kişilikler: Karanlık Üçlü. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*.Cilt 12 ,Sayı 3:318-329

Sudak,Melike Kıvanç; Zehir,Cemal(2013).Kişilik Tipleri, Duygusal Zeka, İş Tatmini İlişkisi Üzerine Yapılan Bir Araştırma.*Yönetim Bilimleri Dergisi* Cilt: 11, Sayı: 22,141-165.

Yaşlıoğlu,Toplu,Duygu; Atılgan, Özgür(2018). Karanlık Üçlü Ölçeği: Türkçe'ye Uyarlama, Güvenilirlik ve Geçerlilik Çalışması. *Mehmet Akif Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*.Cilt 5 Sayı:3, Burdur.

Yıldırım, Ilgaz Burcu(2014). *Çalışanların Beş Faktör Kişilik Özellikleri ile İş Tatminleri Arasındaki İlişki: Alanya'daki Beş Yıldızlı Oteller Üzerine Bir Uygulama*. Doktora Tezi. Antalya: Akdeniz Üniversitesi SOSYAL Bilimler Enstitüsü.

<https://docplayer.biz.tr/63013404-O-r-g-u-t-psikolojisi-dr-mustafa-aydin-basar.html> erişim tarihi 10.12.2020.

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Karayolu-Trafik-Kaza-Istatistikleri-2019-33628erişim> tarihi 30.04.2021